

Solicitare adresată autorității contractante privind revizuirea valorii estimate a contractului de achiziție publică, în vederea adaptării la condițiile reale ale pieței

Către: IS Fabrica de Sticlă din Chișinău

De la: SRL Rikipal

Referitor la: Procedura de achiziție publică nr.82/LD-2026, având ca obiect furnizarea de paleți din lemn, valoare estimată 3.000.000 lei

Data: 13.07.2026

1. Situația de fapt

Operatorul economic SRL Rikipal (în continuare „Operatorul economic”) intenționează să participe la procedura de licitație publică inițiată de IS Fabrica de sticlă din Chișinău, având ca obiect furnizarea de paleți din lemn, cu o valoare estimată de 3.000.000 lei, fără TVA.

În urma analizei costurilor reale de producție, întreprinse cu diligența unui profesionist din domeniu, Operatorul economic a stabilit că oferta ce poate fi formulată în mod sustenabil, cu respectarea costurilor efective și a unei marje rezonabile de profit, este de 3.375.000 lei, ceea ce reprezintă o diferență de 375.000 lei față de valoarea estimată de autoritatea contractantă, respectiv 12,5%.

Prin prezenta, Operatorul economic solicită autorității contractante reanalizarea valorii estimate a achiziției și, după caz, modificarea documentației de atribuire, astfel încât procedura să reflecte condițiile reale ale pieței și să permită o concurență efectivă între operatorii economici din domeniu.

2. Fundamentarea economică

În industria producerii paleților din lemn, materia primă (lemnul) reprezintă aproximativ 90% din costul total al produsului. Diferența este alcătuită din manoperă, energie, transport, uscarea lemnului, consumabile, ambalare, amortizarea utilajelor și cheltuielile administrative aferente.

Această structură a costurilor este determinantă pentru analiza juridică ce urmează: întrucât marja de manevră a Operatorului economic asupra celorlalte componente ale prețului (10% din cost) este limitată, o reducere de 12,5% a valorii ofertei, impusă indirect prin nivelul valorii estimate, nu poate fi absorbită prin optimizarea cheltuielilor indirecte sau prin diminuarea marjei de profit. O asemenea reducere ar presupune, în mod obiectiv, comercializarea produselor sub costul efectiv de producție.

Prezentarea acestor date nu urmărește să conteste dreptul autorității contractante de a-și stabili necesitățile și bugetul disponibil, ci să atragă atenția asupra faptului că valoarea estimată a fost, aparent, calculată fără o raportare suficientă la prețurile curente ale materiei prime pe piața lemnului, aflate într-o dinamică ascendentă în ultima perioadă.

Pentru exemplificare, tabelul de mai jos conține calculul costului de producere al unui palet de către compania SRL Rikipal

Calcul cost conform schiței tehnice – palet 1200×1000 mm							
Preț cherestea: 5 416,67 lei/m ³ fara tva							
Nr.	Tip element / dimensiuni (mm)	m ³ /buc.	Preț 1 m ³	Preț/buc.	Cantitate	Cost total	Total m ³
1	Placă terasă de capăt – 20×100×1200	0.00264	5,416.67	14.30	2.00	28.60	0.00528
2	Placă bază de capăt – 20×100×1200	0.00264	5,416.67	14.30	4.00	57.20	0.01056
3	Placă bază de capăt – 20×100×1200	0.00264	5,416.67	14.30	1.00	14.30	0.00264
4	Placă transversală – 20×100×1000	0.00200	5,416.67	10.83	3.00	32.50	0.00600
5	Placă bază de capăt – 20×100×1200	0.00264	5,416.67	14.30	2.00	28.60	0.00528
6	Placă bază de capăt – 20×100×1200	0.00264	5,416.67	14.30	1.00	14.30	0.00264
7	Bloc – 100×100×80	0.00080	5,416.67	4.33	9.00	39.00	0.00720
8	Tinte 78			0.08	54.00	4.32	
9	Tinte 60			0.05	42	2.1	
TOTAL						220.92	0.03960

Important de menționat că acest cost reiese din prețul materiei prime și este valabil pentru materii prime de diferite tipuri. Spre exemplu costul va fi același atât la utilizarea lemnului de conifere cât și la utilizarea lemnului de plop la producerea paletelor.

Raportat la prețul estimat al contractului din invitația de participare, prețul unui palet este de 200 de lei ($3\,000\,000/15\,000 = 200$)

Acest preț per unitate, de 200 de lei, reieșit din prețul estimat al contractului, este cu 20 de lei mai mic decât costul de producere al paletului care corespunde cerințelor tehnice specificate în caietul de sarcini.

Astfel, oferta autorității contractante este una care poate fi considerată cu preț de ruinare, fiind sub pragul costului de producere al produsului licitat.

3. Cadrul legal aplicabil

Regimul juridic al valorii estimate și al principiilor care guvernează procedura de achiziție publică este stabilit de Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, ale cărei dispoziții relevante sunt următoarele.

A. Calcularea valorii estimate

Potrivit art. 4 alin. (1) din Legea nr. 131/2015, calcularea valorii estimate a unui contract de achiziții publice se bazează pe valoarea totală spre plată, fără taxa pe valoarea adăugată, estimată de autoritatea contractantă. Structura valorii totale spre plată include orice formă de remunerare, inclusiv profitul obținut de operatorul economic. Rezultă că valoarea estimată nu este un plafon bugetar arbitrar, ci trebuie să reflecte costul real al prestației, inclusiv o marjă rezonabilă de profit pentru operatorul economic – element esențial pentru executarea sustenabilă a viitorului contract.

B. Principiile de reglementare a achizițiilor publice

Art. 7 din Legea nr. 131/2015 consacră principiile pe baza cărora se efectuează reglementarea relațiilor privind achizițiile publice, dintre care sunt direct incidente în prezenta cauză:

- lit. a) – utilizarea eficientă a banilor publici și minimizarea riscurilor autorităților contractante;
- lit. b) – transparența achizițiilor publice;
- lit. c) – asigurarea concurenței și combaterea practicilor anticoncurențiale în domeniul achizițiilor publice;
- lit. h) – tratamentul egal, imparțialitatea și nediscriminarea în privința tuturor ofertanților și operatorilor economici;
- lit. i) – proporționalitatea.

O valoare estimată stabilită sub nivelul costurilor obiective ale pieței este de natură să afecteze deopotrivă principiul utilizării eficiente a banilor publici (lit. a) – prin riscul de neexecutare sau executare defectuoasă a contractului – și principiul asigurării concurenței (lit. c) – prin descurajarea participării operatorilor economici care își calculează prețul pe baze reale.

C. Ofertele anormal de scăzute

Legea nr. 131/2015 recunoaște explicit riscul ofertelor care nu reflectă costurile reale ale pieței. Potrivit art. 1, este calificată drept „ofertă neconformă”, printre altele, oferta considerată de autoritatea contractantă ca fiind anormal de scăzută. În aplicarea acestei calificări, art. 70 din Legea nr. 131/2015 (Oferta anormal de scăzută) permite autorității contractante să solicite ofertantului, în scris, clarificări atunci când prețul ofertei este considerat anormal de scăzut comparativ cu ofertele concurente sau cu valoarea estimată a achiziției.

Aceste dispoziții demonstrează că însuși legiuitorul recunoaște că o ofertă situată sub costurile reale ale pieței constituie o anomalie care afectează procedura, iar nu un rezultat economic dezirabil. Cu atât mai mult, o valoare estimată calculată sub nivelul costurilor reale plasează toți ofertanții corecți în imposibilitatea de a depune o ofertă conformă din punct de vedere economic, obligându-i fie să se retragă din procedură, fie să depună o ofertă care ar putea fi ulterior calificată chiar de autoritatea contractantă drept anormal de scăzută, cu riscul respingerii acesteia.

D. Dreptul de a solicita clarificarea și, după caz, modificarea documentației de atribuire

Legea nr. 131/2015 recunoaște operatorilor economici dreptul de a solicita clarificări cu privire la documentația de atribuire înainte de expirarea termenului de depunere a ofertelor. Astfel, potrivit art. 35, răspunsurile autorității contractante la solicitările de clarificare depuse în timp util trebuie publicate și transmise operatorilor economici într-un termen determinat, calculat prin raportare la data-limită de depunere a ofertelor, în funcție de tipul procedurii și de valoarea estimată a achiziției. Această prerogativă legitimează prezenta solicitare ca instrument procedural adecvat pentru a atrage atenția autorității contractante asupra unei posibile disfuncționalități a documentației de atribuire, înainte ca aceasta să producă efecte ireversibile asupra procedurii.

4. Impactul concurențial al menținerii valorii estimate actuale

Dincolo de dimensiunea strict bugetară, situația descrisă are o dimensiune concurențială ce nu poate fi ignorată. Unul dintre principiile fundamentale ale achizițiilor publice, consacrat expres la art. 7 lit. c) din Legea nr. 131/2015, este asigurarea concurenței și combaterea practicilor anticoncurențiale. O valoare estimată nerealistă produce exact efectul opus: fie exclude de la procedură operatorii economici care calculează prețul pe baze reale și care nu își pot permite să opereze în pierdere, fie îi determină pe aceștia să depună oferte nesustenabile, doar pentru a rămâne în cursă.

Acest fenomen este similar, ca mecanism economic, cu situația reglementată de Legea concurenței nr. 183/2012, care, la art. 11 alin. (1) lit. e), interzice practicarea unor prețuri de ruinare – prin lege definite ca prețuri inferioare costurilor medii variabile practicate de o întreprindere aflată într-o poziție dominantă – atunci când acestea urmăresc înlăturarea concurenților de pe piața relevantă. Deși în prezenta cauză nu este vorba despre o conduită unilaterală a unui operator dominant, ci despre nivelul valorii estimate stabilite de autoritatea contractantă, efectul economic pe piața relevantă a furnizării de paleți din lemn este similar: operatorii care nu acceptă să opereze sub costuri sunt înlăturați din competiție, iar contractul riscă să fie atribuit fie unui operator dispus, temporar, să opereze în pierdere – cu riscurile de neexecutare corespunzătoare menționate la art. 7 lit. a) din Legea nr. 131/2015 –, fie rămâne fără oferte conforme, cu consecința anulării procedurii.

Pentru aceste considerente, corectarea valorii estimate, prin raportare la prețurile curente ale pieței materiei prime, nu constituie doar o solicitare de oportunitate economică a Operatorului economic, ci o garanție a respectării principiilor legale care guvernează procedura, în special a concurenței reale și efective la care sunt îndreptățiți să participe toți operatorii economici din domeniu.

Reieșind din considerentele expuse,

Operatorul economic solicită autorității contractante:

- reanalizarea valorii estimate a contractului de achiziție publică având ca obiect furnizarea de paleți din lemn, prin raportare la prețurile curente ale materiei prime și la costurile reale de producție din domeniu, în conformitate cu art. 4 alin. (1) din Legea nr. 131/2015;
- actualizarea, după caz, a documentației de atribuire, cu respectarea procedurii de clarificare prevăzute la art. 35 din Legea nr. 131/2015;
- asigurarea, pe această cale, a unei concurențe reale și efective între operatorii economici din domeniu, în conformitate cu principiile prevăzute la art. 7 din Legea nr. 131/2015.

Operatorul economic rămâne la dispoziția autorității contractante pentru orice clarificări suplimentare, în același timp își rezervă dreptul de a se adresa cu o contestație către autoritatea competentă în cazul în care decizia luată nu va soluționa obiectiv problema menționată în prezenta solicitare.